

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՆԱՏՕ-Ի ՀԵՏ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ
ԳՈՐԾՐՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԻ ԾՐՁԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ

Նախաբան

1. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՎ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1.1. Եվրոատլանտյան կառույցների ու հաստատությունների հետ համագործակցության խորացում

Հայաստանի արտաքին քաղաքականության հիմնական նպատակը եվրոպական կառույցներին ու հաստատություններին լիարժեք ինտեգրումն է: Հայաստանը նաև մտադիր է աշխուժացնել գործնական և քաղաքական համագործակցությունը ՆԱՏՕ-ի հետ՝ Դաշինքին ավելի մերձենալու նպատակով: Այս առնչությամբ կարևոր գործիքներ կհանդիսանան Պաշտպանական հաստատությունների կառուցման գործընկերության գործողության ծրագիրը (ՊՀԿ ԳԳԾ), Պլանավորման և վերանայման գործընթացը, ինչպես նաև Դաշնակիցների հետ խորհրդակցությունները:

1.2. Հարաբերություններ հարևանների հետ

Հայաստանը ցանկանում է նպաստել Կովկասում տարածաշրջանային անվտանգությանն ու կայունությանը և հաստատակամ է բոլոր հարևանների հետ հարաբերությունների կառուցողական զարգացման և բարելավման գործում: Հայաստանը կաշխատի Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղ կարգավորման ուղղությամբ և լիովին կաջակցի այդ խնդրում ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ջանքերին: Հայաստանը ձգտում է Թուրքիայի հետ հարաբերությունների կարգավորմանը և հաստատակամ է հետամուտ լինել Թուրքիայի հետ կառուցողական երկխոսության, ներառյալ այդ նպատակով ուղղակի շփումները Թուրքիայի հետ:

1.3. Ժողովրդավարություն, մարդու իրավունքներ, օրենքի իշխանություն, պայքար կոռուպցիայի դեմ

Հայաստանը որդեգրել է ժողովրդավարական բարեփոխումների, մարդու իրավունքների պաշտպանության, օրենքի գերակայության, թափանցիկության և կոռուպցիայի դեմ պայքարի գործում հետագա առաջընթաց ապահովելու ուղեգիծ: Հայաստանը նպատակ ունի մասնավորապես սահմանադրական, ընտրական և իրավական բարեփոխումների միջոցով ամրապնդել միջազգային չափանիշներին համապատասխան ժողովրդավարական հաստատություններն ու գործընթացները՝ հետամուտ լինելով լիովին համապատասխանել միջազգայնորեն ճանաչված չափանիշներին: Հայաստանը հաստատակամ է կոռուպցիայի դեմ պայքարում և նպատակ ունի իրականացնել գործնական քաղաքականություն՝ թափանցիկ ու լայնորեն հիմնավորված պատասխանատվության մեխանիզմներ մշակելու համար, ինչպես նաև կատարելագործել հասարակական պաշտոնյաների ուսուցումն ու իրազեկումը:

1.4. Ճգնաժամերի կառավարում, պայքար ահաբեկչության և կազմակերպված հանցավորության դեմ

Հայաստանը ցանկություն ունի վերանայել ճգնաժամերի կառավարման իր մեխանիզմներն ու ընթացակարգերը՝ դրանք կատարելագործելու նպատակով:

1.5. Պայքար ահաբեկչության և կազմակերպված հանցավորության դեմ

Հայաստանը մտադիր է ընդլայնել իր կարողություններն ահաբեկչության և կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի, ինչպես նաև ահաբեկչության և կազմակերպված հանցավորության գործողությունների հետևանքների կառավարման ոլորտներում: Հիմնվելով այս բնագավառում ՆԱՏՕ-ի հետ առկա համագործակցության վրա՝ Հայաստանը պատրաստ է ավելի ակտիվորեն ընդգրկվել համապատասխան ծրագրերում և միջոցառումներում, ինչպիսին է «Ահաբեկչության դեմ գործընկերության գործողություն» ծրագիրը, ներառյալ համապատասխան հետախուզական տեղեկատվության փոխանակումը: Հայաստանը նպատակ ունի նաև շարունակել օրենսդրական բարեփոխումներն ու գործնական միջոցներ ձեռնարկել կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի արդյունավետությունը բարձրացնելու համար:

1.6. Զինված ուժերի ժողովրդավարական վերահսկողություն

Հայաստանը ձգտում է զարգացնել ու ամրապնդել Զինված ուժերի ժողովրդավարական և քաղաքացիական վերահսկողության մեխանիզմները, նպաստել պաշտպանական և անվտանգության քաղաքականության մշակման գործում քաղաքացիական մասնագետների և հասարակական շրջանակների

ներգրավմանը: Այդ նպատակով Հայաստանը հատուկ կարևորում է պաշտպանության և անվտանգության հարցերում քաղաքացիական հասարակության ընդգրկումը և խորհրդարանականների ու նրանց աշխատակազմերի ուսուցումն ու կատարելագործումը:

1.7. Տնտեսական զարգացում

Հայաստանը ձգտում է առողջ, կայուն և մրցունակ տնտեսական զարգացման: Այս առումով առաջնահերթություններ են դիտվում եվրոպական չափանիշների համաձայն թափանցիկ շուկայական տնտեսվարումը, ներքին և արտաքին տրանսպորտային ենթակառուցվածքների զարգացումը, հնարավորինս անկախ էներգետիկ համակարգի կառուցումը, արտաքին ներդրումների խթանումը և նրանց համար հավասար իրավունքների ապահովումը, պետական ֆինանսական ռեսուրսների և (կամ) օտարերկրյա վարկային միջոցների ոչ նպատակային օգտագործման կանխումը:

1.8. Միջազգային կազմակերպություններ

Հետամուտ լինելով Եվրոպական կառույցներին ու հաստատություններին ինտեգրմանը՝ Հայաստանը նպատակ ունի ընդլայնել համագործակցությունը Եվրոպական միության հետ և ձգտում է ավելի սերտ ինստիտուցիոնալ համատեղելիության՝ լիարժեք անդամակցումն այդ կառույցին համարելով հեռահար նպատակ: Հայաստանը կշարունակի համագործակցել նաև ԵԱՀԿ-ի և Եվրոպայի խորհրդի հետ և հաստատակամ է այս կազմակերպությունների համապատասխան չափանիշները կիրառելու գործում: Հայաստանը գիտակցում է երկրում գործող տարբեր միջազգային կազմակերպությունների կողմից իրականացվող միջոցառումների կրկնակումը նվազեցնելու անհրաժեշտությունը:

2. ՊԱՇՏՊԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

2.1. Պաշտպանական և անվտանգության համակարգի բարեփոխում

Հայաստանը նպատակ ունի մշակել Ազգային անվտանգության ռազմավարություն և Պաշտպանական հայեցակարգ, որոնք կսահմանեն Զինված ուժերի և անվտանգության այլ կառույցների դերն ու առաքելությունը: Պաշտպանության և անվտանգության ոլորտների բարեփոխման նպատակների իրականացմանն օժանդակող լծակներ կհանդիսանան Պլանավորման և վերանայման գործընթացն ու Պաշտպանական հաստատությունների կառուցման գործընկերության գործողության ծրագիրը (ՊՀԿ ԳԳԾ):

2.2. Պաշտպանական պլանավորում

Հայաստանի Հանրապետության նպատակը պաշտպանական և բյուջետային համակարգերի կատարելագործումն է, ինչպես նաև կայուն, թափանցիկ և ֆինանսական առումով իրատեսական պաշտպանական պլանների մշակումը: Այդ նպատակով Հայաստանը մտադիր է այս բնագավառներում հիմնել փորձագիտական համակարգ, ինչը կօգնի ապագա Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման արդյունքների մշակմանն ու իրագործմանը, ինչպես նաև Զինված ուժերի բարելավմանը հրամանատարական-վերահսկողական, հանդերձավորման և թիկունքային ապահովման ոլորտներում: Հայաստանի Հանրապետությունը նպատակադրվել է նաև վերանայել իր ռազմարդյունաբերական համալիրը և մշակել դրա հետագա շահագործման վերաբերյալ առաջարկներ: Հայաստանը նախատեսում է վերանայել Պաշտպանության նախարարության անձնակազմի կառավարման համակարգը՝ զինվորական և քաղաքացիական անձնակազմի համար:

2.3. Ռազմական գործակցության և փոխգործունակության խնդիրներ

Հայաստանի Հանրապետությունը կշարունակի ՆԱՏՕ-ի չափանիշներին համապատասխան մեկ խաղաղապահ գումարտակի կազմավորումը՝ այն հետագայում խաղաղապահ բրիգադի վերածելու նպատակով: Նախատեսվում է նաև ձևավորել Օպերատիվ կարողությունների հայեցակարգի շրջանակներում ինքնագնահատողների խումբ, որը կիրականացնի ՆԱՏՕ-ի ղեկավարած ԳհԽ գործողությունների համար հայտարարված ստորաբաժանումների ինքնագնահատում: Նպատակներից մեկն էլ ավագ սպաների պատրաստման դասընթացների մշակումն ու բոլոր զորատեսակների ամբողջ ուսումնական ծրագրի վերանայումն է:

2.4. Սահմանային անվտանգություն

Հայաստանի Հանրապետությունը մտադիր է վերանայել սահմանային անվտանգության ներկայիս պրակտիկան և ընթացակարգերը՝ սահմանային անվտանգության կատարելագործման նպա-

տակով: Այս վերանայման միջոցով կորոշվեն նաև կարիքները՝ առաջնային սարքավորումների տեսանկյունից:

3. ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ, ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄԵՐԻ ՊԼԱՆՎՈՐՄԱՆ ԱՌՆՉՎՈՂ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

3.1. Հասարակության իրազեկում

Հայաստանը նպատակ ունի ընդլայնել ՆԱՏՕ-ի, Գործընկերության և Դաշինքի հետ իր համագործակցության վերաբերյալ հասարակության իրազեկումը: Հայաստանը նաև նպատակադրել է ընդլայնել հասարակության իրազեկումը՝ պաշտպանական և անվտանգության համակարգերում իրականացվելիք բարեփոխումներին աջակցություն ստանալու նպատակով:

3.2. Գիտություն, Արդի հասարակության մարտահրավերների հանձնաժողով

Հայաստանը նպատակ է հարավային Կովկասի տարածաշրջանում անվտանգության ու համագործակցության հաստատմանը՝ մասնակցելով «Անվտանգություն գիտության միջոցով» ծրագրին:

3.3. Պատրաստվածություն քաղաքացիական ճգնաժամերին

Հայաստանը հաստատակամ է կատարելագործել արտակարգ իրավիճակների ոլորտում իր ունեցած պատրաստվածությունը և արտակարգ իրավիճակներին արձագանքելու կարողությունները՝ ադեոներին և ասիմետրիկ սպառնալիքներին դիմակայելու նպատակով: Հայաստանը նպատակադրել է մեծացնել սեփական կարողությունները և ընդլայնել կապերը ՆԱՏՕ-ի Ադեոների արձագանքման համադրման Եվրաստլանտյան կենտրոնի հետ՝ ադեոների հաղթահարման միջազգային գործողություններում իր ներդրումն ունենալու նպատակով:

4. ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՆՈՒՅԹԻ ԵՎ «ՊԱՇՏՊԱՆՈՂԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ» ՈՒ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԱՌՆՉՎՈՂ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

4.1. Վարչական խնդիրներ

Հայաստանն անհրաժեշտ համադրում և փոխգործողության կարգավորումներ կիրականացնի այս Գործողությունների ծրագրի արդյունավետ իրագործման համար:

4.2. Պաշտպանողական անվտանգություն

Հայաստանը հաստատակամ է լիովին իրագործել ՆԱՏՕ-ի հետ առկա անվտանգության համաձայնագիրը:

4.3. Ռեսուրսներին առնչվող խնդիրներ

Հայաստանը մտադիր է անհրաժեշտ մարդկային և ֆինանսական ռեսուրսներ հատկացնել՝ այս Գործողությունների ծրագրով նախատեսված ծրագրերի ու գործողությունների իրականացմանը համապատասխան աջակցություն ցուցաբերելու նպատակով:

Գլուխ 1. Քաղաքական և անվտանգությանն առնչվող խնդիրներ

1.1 Եվրոպական և Եվրաստլանտյան կառույցների ու հաստատությունների հետ համագործակցության խորացում

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
1.1.1.	Խորացնել համագործակցությունը Եվրոպական և Եվրաստլանտյան կառույցների ու հաստատությունների հետ
Գործող. 1.	Որպես ԱԳԳԾ գործընթացի մաս՝ դաշնակիցների հետ իրականացնել 26+1 ձևաչափով քաղաքական խորհրդակցություններ՝ անվտանգության և արտաքին քաղաքականության, ինչպես նաև տարածաշրջանային զարգացումներին առնչվող խնդիրների շուրջ:
1.1.2.	Անվտանգության սպառնալիքների և ազգային պաշտպանության պահանջների գնահատման նպատակով մշակել արդյունավետ ու թափանցիկ կարգավորման մեխանիզմներ և ընթացակարգեր
Գործող. 1.	Մշակել ազգային անվտանգության ռազմավարություն
Գործող. 2.	Զարգացնել «Դրաստամատ Կանայան» ռազմավարական հետազոտությունների կենտրոնի հետազոտական և վերլուծական կարողությունները:

1.2 Հարաբերություններ հարևանների հետ

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
1.2.1.	Նպաստել տարածաշրջանային անվտանգությանն ու կայունությանը Կովկասում
Գործող. 1.	Մեծացնել ԳԽԽ համապատասխան միջոցառումների տարածաշրջանային (Մեծովյան, Հարավկովկասյան) բաղկացուցիչը՝ միաժամանակ պահպանելով ներգրավվածության սկզբունքը:
Գործող. 2.	ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի շրջանակներում աշխատել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղ կարգավորման ուղղությամբ և Դաշնակիցներին տեղեկացնել զարգացումների մասին:
Գործող. 3.	Հետամուտ լինել Թուրքիայի հետ կառուցողական երկխոսությանը:

1.3 Ժողովրդավարական բարեփոխումներ, օրենքի գերիշխանություն, պայքար կոռուպցիայի դեմ

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
1.3.1.	ԵԱՀԿ-ի և Եվրոպայի խորհրդի հետ շարունակել նախապատրաստել և իրականացնել ժողովրդավարական բարեփոխումներ
Գործող. 1.	Հիմնվելով 2005թ. տեղական ընտրությունների արդյունքների ու փորձի վրա՝ շարունակել ուսումնասիրել ընտրական օրենսդրությունը և վարչարարական կառույցները՝ պարզելու դրանց յուրաքանչյուր համապատասխանությունը ԵԽ չափանիշներին:
Գործող. 2.	Հաշվի առնելով քննության արդյունքները և ԵԽ ու ԵԱՀԿ խորհրդատվությունը՝ համապատասխանաբար փոփոխել օրենսդրությունը և վարչարարական կառույցները:
1.3.2.	Ընտրական բարեփոխումների իրականացում
Գործող. 1.	Լրամշակված Ընտրական օրենսգրքի համաձայն իրագործել ընտրական հանձնաժողովների կազմին՝ առնչվող նոր սկզբունքներն ու կանոնները:
Գործող. 2.	ԵԽ և ԵԱՀԿ համապատասխան խորհրդատվության համաձայն շարունակել կատարելագործել ընտրական գործընթացը:
1.3.3.	2005թ. նոյեմբերին նախատեսված վերանայված Սահմանադրության ազգային հանրաքվեից հետո ակտիվորեն շարունակել պետական կառույցների, վարչարարական կառավարման և արդարադատության բարեփոխումները
Գործող. 1.	Շարունակել իշխանության տարբեր ճյուղերի իրավասությունների սահմանումը և նրանց միջև փոխգործակցության կատարելագործումը:
Գործող. 2.	Երաշխավորել դատավորների իրական անկախությունը:
Գործող. 3.	Երևանի քաղաքապետի պաշտոնը դարձնել ընտրովի:
1.3.4.	Ավելի թափանցիկ և մատչելի իրավական գործընթացի ապահովման նպատակով իրականացնել օրենսդրական բարեփոխում
Գործող. 1.	Սահմանել իրավական համակարգի բարեփոխումների գործողության ծրագիր՝ այնտեղ ընդգրկելով աշխատավարձերի վերանայումը, ուսուցումը և մոնիտորինգը: - Գործընկերների (գործընկեր կազմակերպությունների) հետ համագործակցությամբ շարունակել վերանայել համապատասխան օրենսդրությունը (նախագծերը ներառյալ): - Նույնականացնել այն օրենքները, որոնք պետք է վերափոխվեն միջազգային չափանիշների համաձայն:

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
Գործող. 2.	Իրականացնել գործողության ծրագիրը, որը կներառի Դատավորների դպրոցի հիմնադրումը:
1.3.5.	Զարգացնել պաշտպանության ոլորտի արդյունավետ և թափանցիկ օրենսդրական և դատական վերահսկողություն՝ ներառյալ պահանջվող իրավական գործընթացների իրականացման համար անհրաժեշտ համապատասխան կարգավորումները:
Գործող. 1.	Օպտիմալացնել օրենսդրության դերը պաշտպանական գործունեության վերահսկման գործում՝ ընդլայնելով ԱԺ Պաշտպանության, ազգային անվտանգության և ներքին գործերի, ինչպես նաև Ֆինանսավարկային, բյուջետային և տնտեսական հարցերով մշտական հանձնաժողովների մասնակցությունը:
Գործող. 2.	Քայլեր կատարել խորհրդարանականների և իրենց աշխատակազմերի կողմից պաշտպանական գործունեության վերահսկման հատուկ կրթական և ուսումնական ծրագրերի ընդլայնման ուղղությամբ:
Գործող. 3.	Հիմնել ներկայացուցչության և բողոքարկման իրավունքներ:
Գործող. 4.	Հիմնել գինվորական անձնակազմի բողոքներով զբաղվող օմբուդսմենի համակարգ:
Գործող.5.	Վերանայել գործող գինվորական կարգապահական կանոնադրությունը:
1.3.6.	Ապահովել մատույի, խոսքի և հանրահավաքների ազատությունը:
Գործող.1.	Ապահովել վերջերս ընդունված «Հանրահավաքների ազատության մասին» օրենքի իրագործումը՝ հաշվի առնելով ԵՄ խորհրդատվությունը: Մեծացնել փոփոխված օրենքում ամրագրված կանոնների ու սկզբունքների իմացությունը քաղաքացիական հասարակության և պետական իշխանությունների կողմից (Օրենքը փոփոխվել է 2005թ. հոկտեմբերի 4-ին: Եվրոպայի խորհրդի որոշակի առաջարկներ հաշվի են առնվել):
1.3.7.	ԵՆ-ի, ԵԱՀԳ-ի և այլ համապատասխան միջազգային մարմինների հետ ապահովել մարդու իրավունքների մասին օրենսդրության ու պրակտիկայի համապատասխանությունը միջազգայնորեն ճանաչված չափանիշներին:
Գործող.1.	Հիմնել մարդու իրավունքների երաշխավորման պարզ և թափանցիկ մեխանիզմ: Մշակել օմբուդսմենի նշանակման թափանցիկ և վստահելի նախնական ընթացակարգ:
Գործող. 2.	Ապահովել մարդու իրավունքներին առնչվող միջազգային պարտավորությունների կատարումը:
Գործող.3.	Մարդու իրավունքների առնչությամբ միջազգային պարտավորություններին ու միջազգային չափանիշներին համապատասխանությունը որոշելու նպատակով՝ պատասխանատվությամբ վերանայել առկա օրենսդրությունը:
Գործող. 4.	Ընդունել անհրաժեշտ օրենքներ և պրակտիկա: - Գործընկերների (գործընկեր կազմակերպությունների) հետ համատեղ իրագործել այն առաջարկները, որոնք մշակվել են Եվրախորհրդի մարդու իրավունքների հանձնաժողովի կողմից իրականացված ՀՀ օրենսդրության համատեղելիության որոշման ուսումնասիրությունների ընթացքում:
Գործող.5.	Իրականացնել հասարակական պաշտոնյաների շրջանում մարդու իրավունքների վերաբերյալ իրազեկության բարձրացման ուղղված կրթական ծրագրեր:
1.3.8.	Պայքար կոռուպցիայի դեմ
Գործող.1.	Ակտիվորեն մասնակցել ԳԲԿԳՈ-ի միջոցառումներին և իրականացնել ԳԲԿԳՈ-ի հակակոռուպցիոն առաջարկները:
Գործող.2.	Իրականացնել Կառավարության հակակոռուպցիոն ռազմավարությունը և գործողության ծրագիրը:
Գործող.3.	Հասարակական պաշտոնյաների համար հիմնել կոռուպցիայի վերաբերյալ պարզ և թափանցիկ հաշվետվության մեխանիզմ:
Գործող.4.	Հասարակական պաշտոնյաների ուսուցման և կրթության ընդլայնման միջոցով կատարելագործել կոռուպցիայի վերաբերյալ իրազեկությունը:

1.4 Ճգնաժամերի կառավարման կարգավորումներ

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
1.4.1.	Ընդլայնել Ճգնաժամերի կառավարման հարցում Հայաստանի ընդհանուր կարողությունները և գերատեսչությունների համատեղ գործունեության համակարգումը:
Գործող. 1.	Քննության առնել Ճգնաժամերի կառավարման վերաբերյալ Հայաստանում գործող համակարգն ու ընթացակարգը:
Գործող.2.	Շարունակել կատարելագործել Ճգնաժամերի կառավարման ազգային համակարգն ու գերատեսչությունների համատեղ գործունեության համակարգման ընթացակարգերը:
Գործող. 3.	Ստեղծել իրավիճակային կենտրոն:

1.5 Պայքար ահաբեկչության և կազմակերպված հանցավորության դեմ

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
1.5.1.	Ընդլայնել Հայաստանի կարողություններն ահաբեկչության դեմ պայքարում, այդ թվում նաև ահաբեկչության հետևանքով ստեղծված ճգնաժամերի կառավարման ուղղությամբ:
Գործող. 1.	Կատարելագործել ահաբեկչության դեմ պայքարում միջգերատեսչական համագործակցությունը՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված իրավիճակային կենտրոնին վերապահված իրավասություններին:
Գործող.2.	Ընդլայնել հակաահաբեկչական և ահաբեկչության հետևանքների վերացման գործընթացի կառավարման ազգային կարողությունները:
Գործող.3.	Կենսագործել միջազգային հակաահաբեկչական կոնվենցիաները և այլ միջազգային իրավական լծակները:
Գործող.4.	Բարելավել փոխգործակցությունը ռազմական և հատուկ հակաահաբեկչական ստորաբաժանումների միջև, նախապատրաստել դրանք՝ ՆԱՏՕ-ի ղեկավարած գործողություններին հնարավոր մասնակցության համար:
1.5.2.	Նպաստել «Ահաբեկչության դեմ Գործընկերության գործողության ծրագրի» շրջանակներում իրականացվող ԵԱԳԽ հակաահաբեկչական միջոցառումների իրականացմանը
Գործող.1.	<p>Կապ հաստատել և տեղեկատվություն փոխանակել ՆԱՏՕ-ի հետ՝ Հետախուզական փոխգործողության ստորաբաժանման միջոցով:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Հետախուզության բնագավառում զարգացնել փոխվստահությունը ՆԱՏՕ-ի և Հայաստանի միջև՝ ստեղծելով ու պահպանելով մշտական հարաբերություններ և նշանակելով Հակահետախուզական փոխգործողության ստորաբաժանման հետ Հայաստանի շփման պատասխանատու, որը պատասխանատու կլինի ազգային տեսակետների համադրման համար: - Փոխանակման ծրագրի համար մշակել թեմաների ցուցակ՝ մասնավորեցնելով ահաբեկչության դեմ պայքարում ՆԱՏՕ-Հայաստան համագործակցության ցանկալի ոլորտները, որպեսզի հնարավոր լինի Դաշնակիցներից խնդրել Հայաստանի համար առանձնացնել ու բացել այդ թեմաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և հակառակը: - Բարձրացնել ՆԱՏՕ-ի և Հայաստանի պահանջների և հետաքրքրությունների վերաբերյալ իրազեկության մակարդակը:
Գործող.2.	<ul style="list-style-type: none"> - Գտնել գործնական տարբերակներ և տալ առաջարկներ տեղեկատվության փոխանակման արդյունավետ մեխանիզմների և ընթացակարգերի վերաբերյալ: - Հետախուզական փոխգործողության ստորաբաժանման միջոցով ստեղծել տեղեկատվական հայցագրերի առաքման և ստացման ընթացակարգ:
Գործող.3.	«Անվտանգություն գիտության միջոցով» ծրագրի ներքո ընդլայնել Հայաստանի գիտական հասարակայնության և փորձագիտական ցանցերի ներդրումն ահաբեկչության դեմ պայքարում:
1.5.3.	Մշակել միջազգայնորեն ընդունված նորմերին ու պրակտիկային համապատասխանող պաշտպանական տեխնոլոգիաների և ռազմական տեխնիկայի արտահանման վերահսկման արդյունավետ ու թափանցիկ կարգավորումներ և գործելակերպ:
Գործող. 1.	Մշակել համապատասխան աջակցող մեխանիզմներ ու ընթացակարգեր:
Գործող. 2.	Ապահովել համապատասխան նորմերի ու պրակտիկայի իրագործմանն առնչվող զինվորական և քաղաքացիական անձնակազմի ուսուցումը:
Գործող. 3.	Կատարելագործել Հայաստանի կողմից միջազգային պարտավորությունների կատարման վերաբերյալ հասարակության իրազեկումը:
1.5.4.	Կատարելագործել փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի իրավական դաշտը:
Գործող. 1.	Ձեռնարկել հետագա գործողություններ փողերի լվացման դեմ պայքարի միջոցները և մեթոդները միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցնելու ուղղությամբ:
Գործող. 2.	ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհրդի 1378 բանաձևի համաձայն ձեռնարկել գործնական քայլեր՝ ահաբեկչության ֆինանսավորման կանխարգելման ուղղությամբ:
1.5.5.	Ընդլայնել Հայաստանի կարողությունները կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարում, այդ թվում դրա հետևանքով առաջացած ճգնաժամերի կառավարման ուղղությամբ:
Գործող. 1.	Կատարելագործել կազմակերպված հանցավորության դեմ պայքարի իրավական դաշտը:
Գործող. 2.	Անդրազգային կազմակերպված հանցավորության մասին ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի դրույթների համաձայն՝ ընդլայնել մարդկանց թրաֆիքինգի կանխարգելման գործողությունների պլանը:

1.6 Զինված ուժերի ժողովրդավարական վերահսկողություն

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
1.6.1.	Մշակել պաշտպանական գործունեության ժողովրդավարական վերահսկողության արդյունավետ ու թափանցիկ կարգավորումներ:
Գործող. 1.	Վերանայել ԶՈՒ վերահսկման ոլորտում Ազգային ժողովի, Պետության ղեկավարի, Կառավարության, Զինված ուժերի և այլ հնարավոր դերակատարների միջև ղեկավարման և աջակցության պարտականությունների բաժանման առկա կարգավորումները:
Գործող. 2.	Անհրաժեշտության դեպքում ընդունել նոր օրենքներ կամ փոփոխել օրենսդրությունը՝ առկա կարգավորումների կատարելագործման և պարտականությունների վերասահմանման նպատակով:
1.6.2.	Պաշտպանական և անվտանգության քաղաքականության մշակման գործում քաղաքացիականների մասնակցությունը, հասարակական կազմակերպությունների հետ համագործակցությունը և պաշտպանությանն ու անվտանգությանը վերաբերող տեղեկատվության հասարակության հասանելիությունը նպաստելու համար ձեռնարկել արդյունավետ ու թափանցիկ միջոցներ:
Գործող. 1.	Քայլեր կատարել խորհրդարանականների և նրանց անձնակազմերի ուսուցման կատարելագործման ուղղությամբ:
Գործող. 2.	Քաջալերել քաղաքացիական հասարակության ներգրավվածությունը պաշտպանության և անվտանգության խնդիրներում:

1.7 Տնտեսական զարգացում և քաղաքականության առաջնահերթություններ

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
1.7.1.	Նպաստել ամուր, կայուն և կենսունակ տնտեսության զարգացմանը:
Գործող. 1.	Աշխատել Եվրոպական միության հետ հարաբերություններում «Շուկայական տնտեսության» կարգավիճակի ձեռքբերման ուղղությամբ:
Գործող. 2.	Կանխել ֆինանսական ռեսուրսների անհարկի օգտագործումը, ներառյալ պաշտոնական դիրքի չարաշահումը:
Գործող. 3.	Աշխատել տնտեսության բազմակողմանիության (դիվերսիֆիկացիայի) ապահովման ուղղությամբ:
Գործող. 4.	Հարկային և մաքսային վարչարարության արդյունավետ բարեփոխման միջոցով ստեղծել կենսունակ գործարար միջավայր՝ արտաքին ուղղակի ներդրումների համար գրավչություն ապահովելու նպատակով:
Գործող. 5.	Տարածաշրջանային էներգետիկ ծրագրերին մասնակցության միջոցով ձգտել էներգետիկ ռեսուրսների հասանելիությանը:
Գործող. 6.	Էներգիայի մատակարարումների այլընտրանքային աղբյուրների ապահովում և էներգիայի նորացված աղբյուրների շարունակական զարգացում:
Գործող. 7.	Հետամուտ լինել Հարավային Կովկասի տրանսպորտային ուղիների բացմանը և լիարժեք շահագործմանը:
Գործող. 8.	Ապահովել օտարերկրյա օժանդակության համապատասխան և ռացիոնալ օգտագործումը:

1.8 Համագործակցություն այլ միջազգային կազմակերպությունների հետ

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
1.8.1.	Եվրոպական հարևանության քաղաքականության շրջանակներում նախապատրաստվել և քայլեր ձեռնարկել Եվրոպական միության հետ ավելի սերտ ինտիգրացիոնալ համատեղելիության ուղղությամբ՝ հետագա անդամակցության հեռանկարով:
Գործող. 1.	Ավարտին հասցնել Եվրոպական միության հետ Գործողության ծրագիրը:
Գործող. 2.	Իրականացնել Գործողության ծրագիրը:
1.8.2.	Քաջալերել Հայաստանում գործող միջազգային կազմակերպությունների գործողությունների փոխյրացումը, նվազեցնել և կանխել կրկնակումն ու համընկումը:

Գլուխ 2. Պաշտպանական անվտանգության և ռազմական հարցեր

2.1. ԶՈւ ժողովրդավարական վերահսկողություն

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
2.1.1.	Հրամանատարական ուղղահայացի ուսումնասիրություն
Գործող. 1.	Որպես կառավարության ծրագրին աջակցություն, ըստ որի Զինված ուժերը պետք է վերափոխվեն այնպես, որ էլ ավելի համապատասխանեն ժողովրդավարական հասարակարգի արժեքներին, իրականացնել ՊՆ և ԶՈւ ԳՇ ներկայիս հրամանատարական օղակի ու հրամանատարական-վերահսկողական ընթացակարգերի վերանայում՝ միջգերատեսչական հանձնաժողովի համար ապահովելով բարեփոխումների առաջարկներ:
Գործող. 2.	Որպես այս վերանայման մաս՝ սահմանել այն պաշտոնները, որոնք կարող են վերափոխվել անձնակազմի քաղաքացիական համայրմամբ:
Գործող. 3.	Այս վերանայման արդյունքների և դրանցից բխող նպատակների իրականացման հիման վրա անհրաժեշտաբար փոփոխել և լրացնել օրենսդրությունը:

2.2 Համադրող հանձնաժողովը

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
2.2.1.	Կատեղծվի միջգերատեսչական հանձնաժողով, որը, համապատասխան փորձագիտական խմբերի աջակցությամբ, պատասխանատու կլինի Ազգային անվտանգության ռազմավարության և Պաշտպանական հայեցակարգի մշակման համար: Այնուհետև ռազմավարական փաստաթղթերը կներկայացվեն Անվտանգության խորհրդի հավանությանը և ՀՀ Ազգային ժողովի վերջնական հաստատմանը՝ համաձայն գործող ընթացակարգերի: Այս գործընթացի ընթացքում կիրականացվեն հասարակական քննարկումներ, որոնց կմասնակցեն նաև ոչ կառավարական հասարակական կազմակերպությունները:
2.2.2.	Ազգային անվտանգության քաղաքականության և դրան առնչվող փաստաթղթերի մշակումը
Գործող. 1.	Սպառնալիքների վերանայված գնահատմամբ մշակել Ազգային անվտանգության ռազմավարություն, որը նպատակաուղղված կլինի Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ անվտանգության ոլորտին:
Գործող. 2.	Ազգային անվտանգության ռազմավարության հիման վրա Պաշտպանության նախարարությունը, այլ նախարարությունների համապատասխան փորձագետների և ներկայացուցիչների օժանդակությամբ, կմշակի Պաշտպանական հայեցակարգ, որը լայնորեն կսահմանի ԶՈւ առաքելությունները և հաշվի կառնվի Միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից: Պաշտպանական հայեցակարգը կսահմանի նաև ԶՈւ բարեփոխումների ուղղվածությունը:
2.2.3.	Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման իրականացումը
Գործող. 1.	Պաշտպանության նախարարությունը կստեղծի նախագծային մարմին, որին կվստահվեն Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման համադրումն ու ամենօրյա կառավարումը, ինչպես նաև հաստատված պլանների իրագործումը: Անհրաժեշտության դեպքում նախագծման խումբը կարող է օժանդակություն ստանալ փորձագիտական խմբերից, սակայն այն պետք է լինի պաշտպանության նախարարին առաջարկներ ներկայացնող կառույց: Նախագծային խմբում կընդգրկվեն նաև այլ, հատկապես Ռազմավարական պաշտպանական վերանայումից ազդեցություն կրող նախարարությունների ներկայացուցիչները:
Գործող. 2.	Նախագծային խումբն անհրաժեշտաբար պետք է ստեղծի նաև զեկուցման մեխանիզմ, ինչը կապահովի վերանայման առաջընթացին ու արդյունքներին պաշտպանության նախարարի և ԶՈւ անձնակազմի իրազեկությունը: Այն պետք է ՊՆ-ում և ԳՇ-ում ծառայություն իրականացնելու համար նաև կրթի ու պատրաստի հասարակական կապերի մասնագետներ:
Գործող. 3.	Պաշտպանական հայեցակարգի հիման վրա իրականացնել Ռազմավարական պաշտպանական վերանայում, որով կսահմանվեն ԶՈւ կառույցը, ենթակառուցվածքը (գործառնաբեր, օդանավակայաններ, շտաբներ) և առաջադրանքները՝ նպատակ ունենալով իրականացնել ռազմավարական միջավայրի, սպառնալիքների գնահատման ու հնարավոր ռեսուրսների հիման վրա կազմված Պաշտպանական հայեցակարգի առաքելությունները: Ազգային ժողովը և միջգերատեսչական հանձնաժողովը պետք է իրազեկ լինեն պաշտպանական վերանայման առաջընթացին:
Գործող. 4.	Պաշտպանության նախարարությունը նաև կմշակի հասարակական իրազեկման ռազմավարություն, որի նպատակը բարեփոխումային ծրագրերի համար քաղաքական և հասարակական աջակցության ձեռքբերումն է և Ազգային ժողովին ու հասարակությանը Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման արդյունքների և իրականացման ընթացքի մասին տեղեկացումը:

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
Գործող. 5.	Քանի որ Ռազմավարական պաշտպանական վերանայմամբ կարող է ընդունվել անձնակազմի և տեխնիկայի թվաքանակի կրճատման որոշում, ապա ստեղծել փորձագիտություն՝ կրճատված անձնակազմի վերապատրաստման և նրանց քաղաքացիական կյանք արձակելու, գորամասերի և ենթակառուցվածքների փակման, զինամթերքի և զինտեխնիկայի ոչնչացման ծախսերի գնահատման համար:
2.2.4.	Պաշտպանական պլանավորում և բյուջետավորում
Գործող. 1.	Ուսումնասիրել պլանավորման և բյուջետավորման տարբեր համակարգեր՝ ազգային համակարգի մշակման և այս ոլորտում փորձագիտության ձեռքբերման համար: Այս գործընթացում կընդգրկվի նաև ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը:
Գործող. 2.	Գնահատել պլանավորման և բյուջետավորման համակարգի առավելագույն համապատասխանությունը երկրի իրավիճակին և ապահովել պլանավորման գործընթացում ընդգրկված բոլոր նախարարությունների և համապատասխան այլ կառավարական մարմինների գործունեության ճիշտ համադրումը: Պլանավորման համակարգը պետք է նաև նպատակաուղղվի ավելի կայուն պլանավորման հիմունքների ստեղծմանը և պետք է հիմնվի հուսալի ֆինանսական պլանավորման վրա: Նոր համակարգը պետք է հաջող ֆինանսական տարվա համար ապահովի ժամանակին և կայուն բյուջետային կանխատեսում, ինչպես նաև վստահելի մոտավոր հաշվարկներ՝ հաջող տարիների համար:
Գործող. 3.	Ավարտել ավելի թափանցիկ, կատարյալ աուդիտային և հաշվապահական ընթացակարգերով ուղեկցվող պլանավորման և բյուջետավորման համակարգի ներդրումը, իրականացնել փորձաշրջան և ամբողջացնել նոր համակարգի իրականացումը:
Գործող. 4.	Ստեղծել պաշտպանական պլանավորման բաժանմունք՝ որպես երկարաժամկետ պլանավորման և տեխնիկայի (սարքավորումների) ձեռքբերման հիմնավորման համար անհրաժեշտ «Պահանջների հայտարարագրերի» մշակման պատասխանատու:
2.2.5.	Ջրահավաքային համակարգ և պահեստագրի ուսուցում
Գործող. 1.	Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման արդյունքների հիման վրա վերանայել և փոփոխել ներկայիս Ջրահավաքային համակարգը՝ դրա արդյունավետության բարձրացման և ծախսերի նվազեցման նպատակով:
Գործող. 2.	Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման արդյունքների հիման վրա վերանայել պահեստագրային ուժերի թվաչափը և դասակարգումը, սահմանել յուրաքանչյուր կարգի համար անհրաժեշտ սպառազինության և ուսուցման ծախսերն ու ծառայությունները:

2.3 Ռազմական փոխգործունակություն

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
2.3.1.	Մեկ խաղաղապահ գումարտակի կազմավորում
Գործող. 1.	Շարունակել խաղաղապահ գումարտակի կազմավորումը՝ օգտագործելով ՆԱՏՕ-ի չափանիշները:
Գործող. 2.	Ներդնել մեխանիզմներ, որոնք ապահովում են ՆԱՏՕ-ի չափանիշների կիրառումը ՆԱՏՕ-ի ղեկավարած ԳԽՄ գործողությունների համար հայտարարված ստորաբաժանումներում:
Գործող. 3.	Կատարելագործել գումարտակի մարտական ծառայությունների ապահովումը (թիկունքային՝ սնունդ, մատակարարումներ, պահպանում, վերանորոգում, ինչպես նաև բժշկական աջակցություն, ՌՔԿ պաշտպանություն և ռազմական ոստիկանություն), որպեսզի այն ունակ լինի երկու տարվա ընթացքում ռոտացիաներով տեղաբաշխել և պահպանել առնվազն մեկ վաշտ:
Գործող. 4.	Ստորաբաժանումների կազմավորման և ուսուցման ընթացքում ձեռք բերված փորձն օգտագործել որպես կատարյալագույն ուսուցման կատարելագործման և ՁՈւ այլ ստորաբաժանումների աստիճանական վերափոխման ապահովման համար:
2.3.2.	Մեկ խաղաղապահ բրիգադի կազմավորում
Գործող. 1.	Ստեղծել մեկ խաղաղապահ բրիգադ՝ օգտագործելով ՆԱՏՕ-ի չափանիշները: Բրիգադի մարտական ծառայությունների ապահովումը (թիկունքային՝ սնունդ, մատակարարումներ, պահպանում, վերանորոգում, ինչպես նաև բժշկական աջակցություն, ՌՔԿ պաշտպանություն և ռազմական ոստիկանություն) պետք է հնարավորություն տա, որ բրիգադն ունակ լինի երկու տարվա ընթացքում ռոտացիաներով տեղաբաշխել և պահպանել մեկ գումարտակ:
2.3.3.	Ինքնագնահատողների խումբ
Գործող. 1.	Օպերատիվ կարողությունների հայեցակազմի շրջանակներում ստեղծել ինքնագնահատողների մեկ խումբ՝ ՆԱՏՕ-ի ղեկավարած ԳԽՄ գործողությունների համար հայտարարված ստորաբաժանումների ինքնագնահատման համար՝ որպեսզի այս ստորաբաժանումները կարողանան սերտիֆիկացվել ՆԱՏՕ-ի համապատասխան մեխանիզմների միջոցով:

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
2.3.4.	Զորավարժությունների պլանավորում
Գործող. 1.	Օպերատիվ կարողությունների հայեցակարգով ինքնագնահատումներին, խաղաղապահ գումարտակի, իսկ այնուհետև խաղաղապահ բրիգադի կարողությունների շարունակական զարգացմանը և ՆԱՏՕ/ԳԽԽ զորավարժությունների պլանավորման փուլում ավելի ակտիվ ներգրավվածությանն աջակցելու նպատակով, պատրաստել զորավարժությունների պլանավորող մասնագիտությամբ սպաներ և ստանալ անհրաժեշտ խորհրդատվություն:
2.3.5.	Գործողությունների օպերատիվ պլանավորում
Գործող. 1.	Խաղաղապահ գործողությունների պլանավորման գործընթացին ավելի ակտիվ մասնակցության և ՆԱՏՕ-ի շտաբային տարբերում շտաբային սպաների նշանակման նպատակով անհրաժեշտ փորձագիտական խորհրդատվության ստացում:

2.4 Անձնակազմի ուսուցում և կառավարում

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
2.4.1.	Ավագ սպայակազմի դասընթացների զարգացում
Գործող. 1.	Մշակել ավագ սպաների՝ գնդի և բրիգադի հրամանատարական պաշտոնների ստանձնումը նախապատրաստելու ուսումնական ծրագրեր և դասընթացներ և նվազեցնել կախումը օտարերկրյա ուսումնական հաստատություններից:
Գործող. 2.	Կատարելագործել դասախոսական կազմը, որը ավագ սպաների համար կապահովի գնդի և բրիգադի հրամանատարական մակարդակի ուսուցում:
Գործող. 3.	Որոշել այս դասընթացների համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները և սարքավորումները:
Գործող. 4.	Որոշել այս դասընթացների մշակման և իրականացման համար անհրաժեշտ մոտավոր ծախսերը:
2.4.2.	Կրթական համակարգի վերանայում
Գործող. 1.	Խորհրդատվության ստացում՝ կրտսեր սպայական կազմի կրթական ծրագրի կատարելագործման համար:
Գործող. 2.	Խորհրդատվության ստացում՝ ենթասպայական կազմի կրթական ծրագրի կատարելագործման համար:
Գործող. 3.	Խորհրդատվության ստացում՝ սերժանտական կազմի կրթական ծրագրի կատարելագործման համար:
2.4.3.	Ուսումնական ծրագիր
Գործող. 1.	ԶՈւ տարբեր գորատեսակների համար մշակել նոր, ստանդարտ տարեկան ուսումնական ծրագիր և ստեղծել գնահատման մի մեխանիզմ, որը կբացահայտի, թե որքանով են իրականացվել սահմանված չափանիշները:
Գործող. 2.	Մշակել ուսումնական ծրագիր ցամաքային ուժերի, ավիացիայի և ՇՕՊ զորքերի գումարտակային մակարդակի ստորաբաժանումների համար:
2.4.4.	Անձնակազմի կառավարման համակարգի բարեփոխումներ
Գործող. 1.	Գործող համակարգի կատարելագործման նպատակով ստանալ որոշակի հաստիքներում պարտականությունների իրականացման համար անհրաժեշտ որակավորման և ուսուցման չափանիշների (արտերկրում ստացած ուսուցումը ներառյալ), յուրաքանչյուր հաստիքի հստակ աշխատանքային գործառնությունների մշակման, յուրաքանչյուր հաստիքում ծառայության տևողության, նոր հաստիքի չնշանակվելու դեպքում նախքան գորացրումը կոչումների կրման տևողության վերաբերյալ խորհրդատվություն:
Գործող. 2.	Ստեղծել ստանդարտ ֆինանսական բավարարման (աշխատավարձերի) դասակարգում՝ ըստ հաստիքների (զինվորական և քաղաքացիական անձնակազմերի համար), ինչպես նաև սահմանել հավելավճարների հատկացման սանդղակ՝ հատուկ որակավորումների առկայության կամ հատուկ պարտականությունների իրականացման դեպքում, մշակել կրթական և ուսումնական չափանիշներ, որի շնորհիվ կապահովվի ռազմական որակավորումների ճանաչումը քաղաքացիական կրթական համակարգում, սահմանել գորացրման, վերաբնակության և գորացրված անձնակազմի սոցիալական հատկացումների (այդ թվում կենսաթոշակների) իրականացման ընթացակարգեր:
Գործող. 3.	Կատարելագործել անձնակազմի համապատասխան փորձի և հմտությունների որոշման գործող համակարգը՝ անձնակազմի ծառայողական առաջխաղացման և նոր պաշտոնների նշանակման կարգի ու չափորոշիչների բարելավման նպատակով:
Գործող. 4.	Կատարելագործել սպաների, սերժանտական կազմի, զինվորների և քաղաքացիական անձնակազմի գնահատման գործող համակարգը, որը ընտրության հիմք կլինի պահանջներին համապատասխանող ծառայողների առաջխաղացման համար՝ այդպիսով հասնելով առավելագույն թափանցիկության և արդարության: Այս համակարգի շնորհիվ անձնակազմը կըմբռնի, թե ինչ է իրենից ակնկալվում և ինչ պետք է անի՝ հմտությունների զարգացման համար:

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
2.4.5.	Լեզվի ուսուցում
Գործող. 1.	Կատարելագործել լեզվի ուսուցման կարողությունները Ռազմական Ակադեմիայում:
Գործող. 2.	Կատարելագործել լեզվի և ռազմական տերմինաբանության ուսուցումը խաղաղապահ ստորաբաժանումում
Գործող. 3.	Անձնակազմի համար լեզվի լրացուցիչ ուսուցման նպատակով շարունակել օգտագործել երկկողմ օժանդակությունը
Գործող. 4.	Ստեղծել լեզվի ուսումնական կենտրոն: Մշակել լեզվի մասնագիտացված ուսուցման դասընթաց՝ ՆԱՏՕ-ի հետ հարաբերություններում ընդգրկված ավագ սպայական կազմի և զեներալների համար:
Գործող. 5.	Համապատասխան անձնակազմի համար հիմնել անգլերեն լեզվի տեսավորման համակարգ՝ համաձայն ՄՏԱՆԱԳ 6001-ի:

2.5 Հրամանատարության, վերահսկողության և թիկունքային ապահովման երկարաժամկետ ծրագրեր

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
Գործող. 1.	Օգտագործելով Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման արդյունքները՝ մշակել հրամանատարության-վերահսկողության-կապի (ՀՎԿ) երկարաժամկետ ծրագիր և սահմանել ՀՎԿ համակարգերի կառուցվածք (ներառելով կապի, նավիգացիայի, իդենտիֆիկացիայի և ավտոմատացված տեղեկատվական համակարգերը, ինչպես նաև դրանց ֆունկցիոնալ ծառայությունները), ինչն անհրաժեշտ է Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման միջոցով մատնանշված օպերատիվ պահանջներին համապատասխանելու համար: Այս խնդիրների իրականացման օժանդակելու նպատակով Հայաստանը կաջակցի ՆԱՏՕ-ի Խորհրդակցությունների, հրամանատարության և վերահսկողության գործակալության (NC3A) ՆԱՏՕ-ի ցանցային կարողությունների իրագործման ու փոխգործունակության ենթակոմիտեի (NNEC & Interoperability Sub-group) միջոցառումները, կմասնակցի ՆԱՏՕ-ի և Գոալիցիայի կապի ու տեղեկատվական համակարգերի փոխգործունակության տեսավորման միջոցառումներին և փորձագիտական աջակցություն կստանա ՆԱՏՕ-ի Խորհրդակցությունների, հրամանատարության և վերահսկողության գործակալությունից (NC3A):
Գործող. 2.	Օգտագործելով Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման արդյունքները՝ մշակել թիկունքային (ներառյալ բժշկական) ապահովման երկարաժամկետ ծրագիր, ինչն անհրաժեշտ է Ռազմավարական պաշտպանական վերանայման միջոցով մատնանշված օպերատիվ պահանջներին համապատասխանելու համար:
Գործող. 3.	Աստիճանական զարգացմամբ իրականացնել անհրաժեշտ տեխնիկայի ձեռքբերում և արդիականացում՝ յուրաքանչյուր փուլում ցուցադրելով նոր կարողություն և փոխգործունակություն:

2.6 Ազգային ռազմարդյունաբերական համալիրը և պաշտպանությանը դրա համապատասխանությունը

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
Գործող. 1.	Իրականացնել առկա ռազմարդյունաբերական համալիրի գնահատում՝ դրա օգտակարությունն ու պաշտպանությանը համապատասխան լինելը որոշելու նպատակով:
Գործող. 2.	Ապահովել դրա հնարավոր վերակազմման կամ կազմալուծման վերաբերյալ առաջարկներ:

2.7 Սահմանային անվտանգություն

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
Գործող. 1.	Դաշինքի անդամ և (կամ) գործընկեր երկրների հետ համագործակցությամբ իրականացնել սահմանային անվտանգության կառույցում առկա ընթացակարգերի և պրակտիկայի հետազոտում:
Գործող. 2.	Այդ հետազոտման արդյունքների հիման վրա որոշել սահմանային անվտանգության արդյունավետության բարձրացման համար փոփոխման ենթակա ընթացակարգերն ու պրակտիկան: Նույն հետազոտման հիման վրա որոշել առաջնային, այդ թվում ՁՈԶ կոմպոնենտների հայտնաբերման սարքավորումները, որոնք անհրաժեշտ է արդիականացնել կամ ձեռք բերել՝ սահմանային անվտանգության կատարելագործման նպատակով:
Գործող. 3.	Կազմել առաջնային համարվող սարքավորումների արժեքի մոտավոր հաշվարկներ և անհրաժեշտ սարքավորումների ձեռքբերման գործում օժանդակության համար դիմել Դաշինքի անդամ կամ գործընկեր երկրներին կամ էլ օգտագործել ազգային միջոցները:

Գլուխ 3. Հասարակության իրազեկում, գիտություն, բնապահպանություն և քաղաքացիական ճգնաժամերի պլանավորմանն առնչվող հարցեր

3.1 Հասարակական տեղեկատվություն անվտանգության և պաշտպանության վերաբերյալ

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
3.1.1.	Մշակել Ազգային տեղեկատվական ռազմավարություն Հայաստան-ՆԱՏՕ գործողությունների ծրագրի վերաբերյալ՝ որպես պաշտպանական և անվտանգության բարեփոխումների աջակցություն
Գործող. 1.	<ul style="list-style-type: none"> - Ջարգացնել տեղեկատվական արշավ. - Միջգերատեսչական հանձնաժողովում ստեղծել հասարակական տեղեկատվության հատուկ հանձնախումբ, - Կանոնավոր կերպով պատրաստել և հեռարձակել ռադիո-հեռուստատեսային հաղորդումներ ՆԱՏՕ-ի վերաբերյալ, - Կատարելագործել ՊՆ հասարակական տեղեկատվության մասնագետների կարողությունները՝ նրանց վերապատրաստման միջոցով:
3.1.2.	Ընդլայնել հասարակության իրազեկությունը ՆԱՏՕ-ի վերաբերյալ
Գործող. 1.	Երևանում ՆԱՏՕ-ի հասարակական տեղեկատվական կենտրոնի բացում:
Գործող. 2.	ՆԱՏՕ-ի գրքային ստենդերի բացում մարզերի համալսարաններում:
Գործող. 3.	<ul style="list-style-type: none"> - ՆԱՏՕ-ի Հասարակական դիվանագիտության տնօրինության հետ համատեղ կազմակերպել սեմինարներ, աշխատաժողովներ և համաժողովներ՝ հատուկ լսարանի համար (տեղական իշխանություններ, համալսարաններ, լրագրողներ, հասարակական կազմակերպություններ): - Հայաստանում կազմակերպել «ՆԱՏՕ-ի շաբաթ»:

3.2 Գիտություն, Հասարակության արդի մարտահրավերների կումիտե

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
3.2.1.	«Անվտանգություն գիտության միջոցով» ծրագրի ներքո կազմակերպված միջոցառումների միջոցով կենտրոնանալ կարևորագույն անվտանգության առաջնահերթությունների վրա:
3.2.1.1.	Նպաստել Հարավային Կովկասում առավել անվտանգությանն ու կայունությանը՝ «Անվտանգություն գիտության միջոցով» ծրագրի շրջանակներում համագործակցելու միջոցով:
Գործող. 1.	Շարունակել մասնակցությունը «Վիրտուալ մետաքսե ճանապարհ» նախագծին՝ կենտրոնանալով Հայաստանում և Հարավային Կովկասի այլ երկրներում համակարգչային ու գիտահետազոտական ցանցերի ընդլայնման վրա:
Գործող. 2.	«Գիտություն հանուն խաղաղության» նախագծի զարգացման նպատակով տարածաշրջանային ու ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրների փորձագետների և ՆԱՏՕ-ի քարտուղարությունների հետ աշխատանքներ իրականացնել ազգային և տարածաշրջանային սեյսմիկ անվտանգության ապահովման ուղղությամբ:
Գործող. 3.	Շարունակել մասնակցել Հարավային Կովկասի «Գետերի մոնիտորինգ» նախագծին՝ լուծելու ջրային պաշարների կառավարման կրիտիկական խնդիրները:
Գործող. 4.	Իրականացնել տարածաշրջանային համագործակցության միջոցառումներ՝ կենտրոնանալով Հարավային Կովկասում մարդկանց առողջության ռիսկային գործոններին առնչվող խնդիրների վրա:
3.2.1.2.	Գունկրետ համագործակցային միջոցառումների միջոցով արձագանքել Հայաստանի ազգային գիտությանը և տեխնոլոգիական առաջնություններին:
Գործող. 1.	Իրականացնել համագործակցության միջոցառումներ՝ կենտրոնանալով բիոահաբեկչության սպառնալիքի վրա:
Գործող. 2.	Իրականացնել համագործակցության միջոցառումներ՝ նպաստելով Հայաստանում սննդի շղթայի անվտանգությանը:
Գործող. 3.	Իրականացնել համագործակցության միջոցառումներ՝ Հայաստանում տեղեկատվական և հեռահաղորդակցման տեխնոլոգիաների փորձագիտության ընդլայնման նպատակով:
3.2.2	Հասարակության արդի մարտահրավերների կումիտեի հովանու ներքո իրականացնել տարածաշրջանային և ազգային միջոցառումներ, որոնք ուղղված կլինեն Հայաստանի հիմնական առաջնահերթություններին:

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
Գործող. 1.	Տրանսսահմանային կոնտեքստում շրջակա միջավայրի վրա աղտոտման ազդեցության գնահատման իրականացման նպատակով մասնակցել «Տրանսսահմանային կոնտեքստում թափոնների ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա» թեմայով նախնական ուսումնասիրություններին՝ հաշվի առնելով բնապահպանության վերաբերյալ առկա միջազգային կոնվենցիաները:
Գործող. 2.	Ընդլայնել Հայաստանի փորձագետների մասնակցությունը Հասարակության արդի մարտահրավերների կոմիտեի (CCMS) ընթացիկ միջոցառումներին:

3.3 Քաղաքացիական ճգնաժամների կառավարում և ճգնաժամային պատրաստակաճություն

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
3.3.1.	Ճգնաժամային պատրաստակաճության կատարելագործում
Գործող. 1.	Հիմնվելով ռիսկերի ճիշտ գնահատման վրա՝ մշակել ռադիոլոգիական, քիմիական, կոնսարանական և միջուկային ճգնաժամներին ու ահաբեկչական գործողություններին արձագանքելու ծրագրեր: Քաղաքացիական աղետների պլանավորման գործողությունների ծրագրի իրականացումը փրկարարական ծառայությանը թույլ կտա արդյունավետորեն արձագանքել բոլոր աղետներին և ապահովել սեփական քաղաքացիների, օտարերկրյա ներկայացուցիչների ու միջազգային կազմակերպությունների անձնակազմի անվտանգությունը:
Գործող. 2.	Ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ արտասահմանում կազմակերպվող համատեղ աշխատաժողովների, գորավարժությունների և դասընթացների միջոցով ընդլայնել աղետների արձագանքման ուժերի մասնագիտական պատրաստակաճությունը՝ նպատակ ունենալով Հայաստանի փրկարարական համակարգը համապատասխանեցնել միջազգային չափանիշներին և կարողանալ տրամադրել միջազգային փրկարարական օժանդակություն:
Գործող. 3.	- Իրականացնել փորձի փոխանակում տարատեսակ քաղաքացիական աղետների կառավարման տարբեր ոլորտներում, - Պահանջվող մակարդակի օպերատիվ պատրաստակաճության ու փոխգործունակության հասնելու նպատակով մասնակցել ՆԱՏՕ-ի կողմից կազմակերպվող գորավարժություններին, - Փրկարարական համակարգի անձնակազմի համար կազմակերպել անգլերենի դասընթացներ:
3.3.2.	Ճգնաժամների արձագանքման համակարգի կատարելագործում
Գործող. 1.	Ձևավորել քաղաքացիական ճգնաժամների կառավարման տեղեկատվական համակարգ, որը կհանդիսանա աղետների կամ քաղաքացիական ճգնաժամների արձագանքման ռեսուրսների լծակ և համադրման մեխանիզմ՝ իր մեջ ներառելով տեղեկատվական հոսքի մշակումը, կանոնակարգումը և կառավարումը՝ այդպիսով այդ ռեսուրսները դարձնելով ավելի հասանելի:
Գործող. 2.	Ստեղծել համաճարակներին արձագանքելու համակարգ՝ հիմնվելով գոյություն ունեցող բժշկական հաստատությունների տեխնիկական և մարդկային ռեսուրսների վրա: Մասնակցել աշխատաժողովների, դասընթացների և հանդիպումների այն երկրներում, որոնք ունեն նմանատիպ արձագանքման համակարգ:
Գործող. 3.	Կատարելագործել կապերն ու փոխգործունակությունը Աղետների արձագանքման համադրման Եվրաստլանտյան կենտրոնի հետ և արդիականացնել ՌՔԿ արձագանքման կարողությունների ազգային գույքը:
3.3.3.	Ճգնաժամային կապ
Գործող. 1.	Վերանայել ճգնաժամային իրավիճակներին վերաբերող պետական տեղեկատվական քաղաքականությունը և մանրամասն ծրագրերը:
Գործող. 2.	Զարգացնել ճգնաժամների արձագանքմանը վերաբերող տեղեկատվության հավաքման և վերլուծության միջոցառումները, քաղաքացիական պատասխանության վերաբերյալ բնակչության տեղեկացման ռազմավարությունը, հնարավոր պատահարների ոլորտում ՆԱՏՕ-ի և ՆԱՏՕ/ԳԻՄ առկա նախագծերի վերաբերյալ հասարակական իրազեկությունը և ընդլայնել հասարակական պատրաստակաճությունը:
Գործող. 3.	Միջազգային փորձի հիման վրա մեկնարկել է մի ծրագիր՝ նպատակ ունենալով ստեղծել «Արտակարգ ալիք» տեղեկատվական կենտրոն, որը ամբողջ համապատասխան տեղեկատվությունն ու աղետների արձագանքման վերաբերյալ իրազեկումը կինտեգրի մեկ մասնագիտացված կառույցում: Արտակարգ իրավիճակներում այս կառույցը բնակչությանը, զանգվածային լրատվության միջոցներին և կառավարությանը կտրամադրի վստահելի ու հրատապ տեղեկատվություն: «Արտակարգ ալիք» տեղեկատվական կենտրոնը ներառում է տեղեկատվական կենտրոն, ինտերնետային կայք, հեռուստատեսային և ռադիոընկերություն և օրաթերթ:

Գլուխ 4 . Վարչական, «պաշտպանողական անվտանգության» և ռեսուրսներին առնչվող հարցեր

4.1 Վարչական խնդիրներ

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
4.1.1.	Համադրման, փոխգործողության և աջակցող ծրագրերի համահունչ ղեկավարման միջոցով ապահովել ԱԳԳՄ արդյունավետ իրագործում:
Գործող. 1.	Պատասխանատու մարմնի միջոցով ապահովել համապատասխան միջգերատեսչական համադրում:
Գործող. 2.	Համապատասխան մակարդակներում ապահովել փոխգործողություն ՆԱՏՕ-ի, այդ թվում ՆԱՏՕ-ի կոնտակտային դեսպանության հետ և աշխատանքային պայմաններ ապահովել ՆԱՏՕ-ի փոխգործողության պաշտոնյայի համար:
Գործող. 3.	Նախատեսել հայ սպաների նշանակում ՆԱՏՕ-ի Միջազգային քարտուղարությունում (ներառյալ Ադետների Եվրատյանի արձագանքման համադրման կենտրոնում) և Միջազգային ռազմական շտաբի Գործընկերության համադրման օղակներում:
Գործող. 4.	Նշանակել Հայաստանի փոխգործողության ներկայացուցիչ Դաշնակցային վերափոխումների հրամանատարությունում:

4.2 Ռեսուրսներ

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
4.2.1.	Ապահովել ԱԳԳՄ աջակցման ծրագրերի և միջոցառումների համապատասխան ֆինանսավորումը
Գործող. 1.	Նախատեսել և հատկացնել համագործակցության այս ծրագրի իրականացման համար պահանջվող ֆինանսական ու մարդկային ռեսուրսները:

4.3 Պաշտպանողական անվտանգություն

Նպատակներ, գործողություններ	Հայաստանի նպատակները, հատուկ պետական միջոցառումներ
4.3.1.	Լիովին իրականացնել Հայաստանի կառավարության և ՆԱՏՕ-ի միջև ստորագրված անվտանգության վերաբերյալ համաձայնագիրը:
Գործող. 1.	- Պահպանել Հայաստանի իշխանությունների և ՆԱՏՕ-ի միջև ստորագրված «Անվտանգության մասին» համաձայնագրով պահանջվող ՆԱՏՕ-ի անվտանգության նվազագույն չափանիշները: - Տեղեկատվության հոսքին և պահանջներին համապատասխան շարունակել ընդլայնել գոյություն ունեցող ռեզիստրային համակարգը: - Շարունակել սահմանել այն պաշտոնները, որոնց համար պահանջվում է ՆԱՏՕ-ի գաղտնիության թույլտվություն:
Գործող. 2.	- Ազգային անվտանգության ծառայության աշխատանքի կատարելագործման նպատակով ընդլայնել համագործակցությունն այլ երկրների համապատասխան ծառայությունների հետ: - ՆԱՏՕ-ի գաղտնի տեղեկատվությամբ աշխատող հայ փորձագետների համար հիմնել ու իրականացնել անվտանգության վերաբերյալ կրթական և ուսումնական ծրագրեր՝ նպատակ ունենալով կատարելագործել ԱԱԾ ընդհանուր աշխատանքը:
Գործող. 3.	Ստեղծել տեղեկատվության կրիպտոգրաֆիկ պաշտպանության էլեկտրոնային համակարգեր, ցանցեր և կապուլիներ: